

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018

ת"ק 17-05-49444 אבישר ואח' נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית ואח'

לפני כב' הרשמת הבכירה ליאת דהן חיון

רוני אבישר

תובע

ת.ז. XXXXXXXXX

נגד

האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית
ח.פ. 510686520

נתבעת

1. גלובל לידס בע"מ
ח.פ. 513551879

צד ג'

פסק דין

1
2 לפני תביעה כספית על סך 10,000 ₪ שעניינה בקשה לפיצוי בשל משלוח 10 דברי פרסומת לתובע,
3 בניגוד להוראות סעיף 30א לחוק התקשורת (בזק ושירותי), התשמ"ב – 1982 (להלן: "חוק
4 התקשורת").

הליכים קודמים;

5
6
7
8 התביעה הוגשה כנגד הנתבעת, האוניברסיטה הפתוחה, אשר שלחה הודעות צד ג' למקבלת 1 – "גלובל
9 לידס בע"מ", וכן מקבלת הודעת צד ג' 2 – "גילי דיין". במעמד הדיון, ומשלא הומצאה הודעת צד ג'
10 כדין לידי "גילי דיין", נמחקה כנגדה ההודעה וזאת לבקשת הנתבעת.

להלן בקצרה טענות הצדדים;

11
12
13
14 לטענת התובע- במהלך השנים 2012-2014 שיגרה הנתבעת באמצעות הדואר האלקטרוני שלו, כ-10
15 הודעות המהוות "דבר פרסומת" על פי ההגדרה של סעיף 30א(א) לחוק- "מסר המופץ באופן מסחרי,
16 שמטרתו לעודד רכישת מוצר או שירות או לעודד הוצאת כספים בדרך אחרת וכן מסר המופץ לציבור
17 הרחב שמטרתו בקשת תרומה או תעמולה". לדברי התובע, לא ניתנה מצדו כל הסכמה מפורשת
18 לקבלת דברי הפרסומת. מכאן, שעל הנתבעת לשלם לו סך של 10,000 ₪ וכן הוצאות משפט.

19
20 לטענת הנתבעת- דין התביעה להידחות על הסף, וזאת שעה שהוגשה בשיהוי ניכר ועל כן פוגעת
21 בתשתית הראייתית, כמו גם כי יש בנתון זה ללמד כי לא נגרם לתובע כל נזק ובוודאי לא עוגמת הנפש
22 אותה תכלית החוק מנסה למנוע. מבלי לפגוע באמור, טוענת הנתבעת כי מקפידה היא על קיום הוראות
23 חוק התקשורת, וממילא כתובת הדואר האלקטרוני אינה ברשותה, כי אם ברשות חברות פרסום איתן

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018

ת"ק 17-05-49444 אבישר ואח' נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית ואח'

1 התקשרה לצורך הפצת המיילים ללקוחות אשר הביעו הסכמתם קבלת דיור בנושא לימודים
2 אקדמיים. לדבריה, מעולם לא התירה לצד ג' כלשהו להפר את הוראות הדין בעניין זה ואף קיים
3 הסכם בין הנתבעת לחברות ההפצה לקיום הוראות החוק ושיפוי הנתבעת במידה ולא יקיימו כאמור.
4 לדבריה, ככל וקיים פרסום שאינו נעשה בידיעתה, אין היא חבה בשיפוי התובע. מכל האמור, טוענת
5 הנתבעת, כי ככל ויש להחיל את הנתבעת אחריות כלשהי, הרי שיש להעבירה לצדדי ג' אשר אחראים
6 על דיור המיילים, ומשכך הוצאה הודעת צד ג' בה נטען כי ככל ותוטל חבות כלשהי כאמור, תחול היא
7 על צדדי ג'.

8
9 לטענת צד ג', גלובל לידס - התובע אישר והסכים באופן פוזיטיבי קבלת דיור ישיר של כל דבר פרסומת
10 ועדכונים, עת נרשם לאתר האינטרנט "Dprice" המנוהל על ידה, ובמועד זה ציין את שמו, מספר
11 הטלפון שלו, כתובת האימייל, וכן כי אזור מגוריו בצפון. יתרה מכך, כתובת ה IP ממנה נרשם התובע,
12 אף היא מצויה בידי צד ג'. במועד ההרשמה, אישר התובע קבלת דיור מצד ג' אשר מהווה אתר הנחות
13 מבצעים והטבות. כמו כן, לדבריה, מרגע קבלת המייל הראשון עמדה לרשות התובע הזכות להסיר
14 עצמו מרשימת התפוצה בקלות, באמצעות לחיצה על קישור הסרה המופיע בתוכן המייל, ומשלא עשה
15 כן יש לראות בהתנהלותו חוסר תום לב. מכאן, עומדת צד ג' בחובת הדין ולכן יש לדחות את התביעה
16 תוך תשלום הוצאות בגינה.

דיון והכרעה;

17
18
19
20 לאחר שעיינתי בכתבי הטענות על נספחיהם ושמעתי את טענות הצדדים במסגרת דיון שהתקיים
21 לפניי, מצאתי כי דין התביעה להידחות במלואה וזאת מהנימוקים כדלקמן:

22
23 1. לשון סעיף 30א חוק התקשורת קובעת כדלקמן:

24 "ב) לא ישגר מפרסם דבר פרסומת באמצעות פקסימיליה, מערכת חיוג אוטומטי, הודעה
25 אלקטרונית או הודעת מסר קצר, בלא קבלת הסכמה מפורשת מראש של הנמען, בכתב,
26 לרבות בהודעה אלקטרונית או בשיחה מוקלטת; פנייה חד-פעמית מטעם מפרסם לנמען
27 שהוא בית עסק או לנמען לשם קבלת תרומה או תעמולה, באחת הדרכים האמורות בסעיף
28 קטן זה, המהווה הצעה להסכים לקבל דברי פרסומת מטעמו, לא תיחשב הפרה של הוראות
29 סעיף זה."

30
31 2. על פי הכלל, שיגור דברי פרסומת מהווה הפרה של הדין ואולם, לכלל זה ישנו חריג בסעיף 30א
32 הקובע כי:

33 "ג) על אף הוראות סעיף קטן (ב), רשאי מפרסם לשגר דבר פרסומת כאמור באותו סעיף
34 קטן אף אם לא התקבלה הסכמת הנמען, בהתקיים כל אלה:

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018

ת"ק 17-05-49444 אבישר ואח' נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית ואח'

- 1 (1) הנמען מסר את פרטיו למפרסם במהלך רכישה של מוצר או שירות, או במהלך משא
2 ומתן לרכישה כאמור, והמפרסם הודיע לו כי הפרטים שמסר ישמשו לצורך משלוח דבר
3 פרסומת מטעמו, באחת הדרכים האמורות בסעיף קטן (ב);
4 (2) המפרסם נתן לנמען הזדמנות להודיע לו כי הוא מסרב לקבל דברי פרסומת כאמור, דרך
5 כלל או מסוג מסוים, והנמען לא עשה כן;
6 (3) דבר הפרסומת מתייחס למוצר או לשירות מסוג דומה למוצר או לשירות האמורים
7 בפסקה (1)."
8
9 3. בענייננו, אין חולק כי לתובע נשלחו מספר הודעות פרסומיות העונות להגדרת סעיף 30א לחוק.
10 אמנם לכתב התביעה צורפו 10 הודעות, אך במועד הדיון הציג התובע 7 הודעות בתיבת המייל
11 שלו. מעיון בהודעות נראה אפוא כי הראשונה נשלחה ביום 8.8.12, השנייה נשלחה ביום 10.1.18,
12 ומאז נשלחו עוד הודעות כאשר האחרונה בהן מיום 10.6.14. לטענת מקבלת ההודעה כאמור,
13 בענייננו אין המקרה נופל לגדרי הפרה של סעיף 30א(ב) לחוק התקשורת, וזאת משום שמתקיימים
14 החריגים המובאים בסעיף קטן (ג). לטענתה, בידיה (ולעניין זה ראה נ/4) ישנה הסכמת התובע
15 לקבל דברי הדואר כאמור, שכן מסר בעצמו את פרטיו באמצעות אתר האינטרנט, תוך שידע כי
16 פרטיו נמסרים לצורך משלוח דברי דואר אלקטרוני. כמו כן, לדבריה, בכל הודעת פרסומת אשר
17 נשלחה לתובע ישנו קישור להסרה קלה ומהירה מרשימת התפוצה, וככל וחפץ בכך התובע, יכול
18 היה להתקשר ולבקש להסירו כאמור.
19
20 4. בדיון שהתקיים לפניי ביום 5.2.18 הציגה מקבלת ההודעה, כאמור, את רישומו של הנתבע
21 לשירותיה, באמצעות רשומה מוסדית אותנטית, וממנה עולה כי התובע מסר פרטיו, לרבות שמו
22 ומספר הטלפון שלו ובוודאי את כתובת המייל ביום 13.8.12. מכאן, מצאתי כי התובע נרשם לאתר
23 באופן פוזיטיבי, תוך אישור קבלת דברי דואר במייל ומכאן שמתקיימים החריגים המובאים
24 בסעיף 30א(ג) כאמור ופעילות הנתבעת ומקבלת הודעה צד ג' כשרה ובגדרי החוק, לכל הפחות בכל
25 הנוגע להודעה מיום 10.1.13 אותה קיבל התובע ואילך. הנה כי כן, ומשאין חולק כי בהודעות
26 המייל של הנתבעת ניתנה האפשרות להסרה פשוטה וקלה מרשימת התפוצה; נשאלת השאלה
27 האם לחץ התובע על הקישור המדובר, פעמים מספר כדבריו, והאם חרף בקשתו להסיר עצמו
28 מרשימת התפוצה המשיכה הנתבעת לשלוח לתיבת המייל שלו דואר אלקטרוני פרסומי.
29
30 5. לטענת התובע, ניסה להסיר עצמו מרשימת התפוצה, ללא הועיל, עד שלפתע בשנת 2014 הפסיק
31 לקבל הודעות מהנתבעת. מקבלת הודעת צד ג' טוענת כי מעולם לא הגיע כל בקשה כזו מטעמו.
32 טענתו של התובע תמוהה, לא ברור מדוע בחר לשמור ולתעד הודעות שנים אחורה, ולא שמר, ולו
33 פעם אחת, את ניסיונו להסיר עצמו מרשימת התפוצה. מצאתי לקבל את גרסת הנתבעת ולפיה
34 המערכת הינה אוטומטית, וכשם ששומרת את נתוני הנרשמים, כך גם את הודעות ההסרה

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018

ת"ק 17-05-49444 אבישר ואח' נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית ואח'

- 1 מטעמם, וזאת כפי שהוצג לפניי במעמד הדיון. מכאן, מצאתי כי דינה של טענת ההסרה להידחות
2 שכן נטענת היא בלשון רפה, ללא תימוכין וללא שמצאתי כי יש בה ממש.
3
- 4 6. מבלי לפגוע באמור לעיל, טוען התובע (בעמוד 4, שורה 3-5) כי יש בידיו הודעות נוספות, 2 למניין,
5 אשר נשלחו ביום 25.7.12, וביום 8.8.12, ולמעשה בטרם ביקש להתחבר לשירותי מקבלת הודעת
6 צד ג' לכאורה. מעיון בהודעות המייל שקיבל התובע, כאמור, אכן ישנן 2 הודעות מייל משנת 2012,
7 ואולם בעניין זה יש לקבל את טענת מקבלת ההודעה (בעמוד 4, שורה 8-9 לפרוטוקול), ולפיה
8 הודעות אלה לא נשלחו מטעמה, שכן בתחתית כל הודעה מופיע פרטי התקשרות ושם החברה,
9 ואילו בהודעות האמורות מופיעים פרטי התקשרות שונים מזו של מקבלת ההודעה.
10
- 11 7. אם כך, נשאלת אפוא האם אחראית הנתבעת להודעות הנ"ל או שמא המדובר באחריות של צד ג'
12 כלשהו. לטענת התובע (בעמוד 4, שורה 12), אלו הודעות של האוניברסיטה הפתוחה. מאידך,
13 לטענת הנתבעת אין לה כל אחריות על הודעות שנשלחו על ידי חברות צד ג' שכן הן מחויבות בעצמן
14 לפעול בכפוף לדין, ויתרה מכך כל חברה שהתקשרה עם הנתבעת לצורך משלוח הודעות
15 פרסומיות, חתמה על אחריות לעניין זה, לרבות שיפוי.
16
- 17 8. עוד מוסיפה הנתבעת לטעון (בעמוד 4, שורה 15-16) כי אין היא אחראית למשלוח ההודעות
18 האמורות, שכן עומד לרשותה דומיין השונה מזה המופיע בהודעות שהציג התובע. מעיון בהודעות
19 המייל האמורות, אמנם עולה כי המדובר בפרסומת של הנתבעת ואף במען השולח מצוין
20 "האוניברסיטה הפתוחה" אך למעשה לא הוכח על ידי התובע כי אכן הודעות אלה נשלחו על ידי
21 הנתבעת בעצמה. דומה הדבר בעניין ההודעות שלעיל, אולם בעניין הודתה מקבלת הודעת צד ג'
22 כי אכן היא אחראית למשלוחן, זאת בניגוד להודעות משנת 2012; שעה שהנתבעת אינה אחראית
23 למשלוח הודעות אלו ואין כל צד ג' אשר לוקח אחריות, או עליו יכול הנתבע להצביע ולהוכיח כי
24 אחראי למשלוח ההודעות האמורות, הרי שטענתו לא מוכחת.
25
- 26 9. מן המפורסמות כי נטל ההוכחה בעניין זה מונח לפתחו של התובע, וזאת בבחינת "המוציא מחברו
27 עליו הראייה" (משנה בבא קמא ג יא). יפים לכך דבריה של כבוד השופטת שי שטרסבורג-כהן
28 בע"א 2781/93 דעקה נ' בית חולים "כרמל" (פורסם בנבו):
29 **"הכלל הראייתי הבסיסי הרווח במשפט האזרחי בשיטתנו המשפטית, כבשיטות משפט**
30 **רבות אחרות, הוא כי נטל ההוכחה רובץ על התובע ומידת ההוכחה היא עודף הסתברות,**
31 **בבחינת הכלל עתיק היומין "המוציא מחברו עליו הראיה". על-פי כלל זה, יזכה התובע**
32 **בתביעתו אם ירים את נטל הוכחתה בשיעור העולה על 50%. שאז, תוטל החבות או האחריות**
33 **במלואה על הנתבע. לא עמד בכך, יפסיד את כל תביעתו. כלל זה הוא לכאורה יעיל, הוגן,**
34 **רציונלי, אחיד וישים לכל משפט אזרחי".**

בית משפט לתביעות קטנות בקריות

כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018

ת"ק 17-05-49444 אבישר ואח' נ' האוניברסיטה הפתוחה - הלשכה המשפטית ואח'

10. למעלה מן הצורך אבחין בין נטל השכנוע לנטל הבאת ראיה, אשר מרכיבים את נטל ההוכחה; בעוד נטל השכנוע מבטא את החובה העיקרית המוטלת על בעל דין להוכיח את טענותיו כלפי יריבו, במידת ההוכחה הנדרשת בהליך אזרחי, היינו, מאזן ההסתברויות, הרי שנטל הבאת הראיות הינו החובה הנלווית לנטל השכנוע, ומשמעותה - החובה להביא ראיות לעמידה בנטל השכנוע ותמיכה ביסודות המקימים את עילת התביעה. כאמור לעיל, לא מצאתי בעצם הפרסומת עצמה בתיבת המייל של התובע משום ראיה משכנעת, שכן כשם שמקבלת הודעת צד ג' הינה אחראית למשלוח מרבית ההודעות שבתיבת המייל של התובע, ופועלת היא האופן עצמאי לפרסום ושיווק, ייתכן כי גם במקרה הנדון ישנה אחראית אחרת למשלוח ההודעות כאמור, ובכל מקרה לא מצאתי בהגשת פרסומות המייל לכשעצמן לענות על דרישת הבאת הראיה והאמת נטל ההוכחה במשפט האזרחי.

סוף דבר;

לאור האמור לעיל, ולאחר שמיעת טענות הצדדים וניתוח דרישת החוק מצאתי כי עומדת מקבלת הודעת צד ג' בהוראות חוק התקשורת ואין המדובר בהפרה של הדין בנסיבות העניין, ומכאן כי דין התביעה כנגדה להידחות.

בעניין ההודעות משנת 2012, מצאתי כי התובע לא עמד בנטל ההוכחה הדרוש לקבלת תביעתו, לא הוכיח כי האחראית הפועל למשלוח ההודעות הינה הנתבעת בעצמה, ומכאן דין התביעה להידחות.

לאור כך, מצאתי כי דין התביעה להידחות במלואה, וכך אני מורה.

לפנים משורת הדין – איני עושה צו להוצאות.

הזכות להגיש בקשת רשות ערעור לבית המשפט המחוזי תוך 15 ימים.

ניתן היום, כ"ו שבט תשע"ח, 11 פברואר 2018, בהעדר הצדדים.

ליאת דהן חיון, רשמת בכירה